

ایثارگران در قانون

برنامه ششم توسعه

ماده ۸۷ در قانون برنامه ششم - دولت موظف است اقدامات لازم برای اجرای صحیح و به موقع قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران را به عمل آورد و اعتبار کافی را در بودجه سنواتی پیش بینی نماید و کلیه آیین نامه های اجرائی آن را حداکثر تا شش ماهه سال اول اجرای قانون برنامه تصویب و ابلاغ نماید.

بند الف ماده ۸۷ - دولت مکلف است در اجرای ماده (۶۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ به نحوی برنامه ریزی نماید که تا دو سال اول اجرای قانون برنامه کلیه مشمولان ماده مذکور تعیین تکلیف گردند. یگانهای اعزام کننده نهادهای متولی موظفند گواهی مورد نیاز افراد مشمول این ماده و صورت سانحه را به کمیسیون احراز بنیاد شهید و امور ایثارگران ارائه نمایند.

تبصره بند الف ماده ۸۷ - بنیاد شهید و امور ایثارگران موظف است رزمندگان هشت سال دفاع مقدس که صورت سانحه بالینی همزمان مجروحیت را ندارند اما مجروحیت آنها توسط کمیسیون پزشکی نهاد اعزام کننده (نیروهای مسلح) احراز می گردد را به عنوان جانباز تلقی نماید و حداقل پنج درصد (۵٪) جانبازی به آنها تعلق می گیرد. اجرای این تبصره مانع از احراز جانبازی بیش از درصد مذکور توسط بنیاد شهید و امور ایثارگران نمی باشد.

بند ج ماده ۸۷ - دولت مکلف است علاوه بر اجرای ماده (۲۱) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و تبصره های آن و اصلاحات بعدی تمام فرزندان شهدا و فرزندان جانبازان (۷۰٪) و بالاتر را در طول اجرای قانون برنامه، استخدام نماید.

بند ج ماده ۸۷ - جانبازانی که قبل از تصویب این قانون به صورت پیش از موعد یا عادی و بدون سنوات ارفاقی بازنشسته شده اند با رعایت شرط سنی کمتر از شصت و پنج سال می توانند به خدمت اعاده و با تکمیل خدمت سی و پنج ساله خود و با رعایت شرایط عمومی به بازنشستگی نائل آیند.

بند ز تبصره ۲ ماده ۸۷ - آزادگانی که به دلیل استفاده از دو برابر شدن سابقه اسارت زودتر از خدمت سی سال بازنشسته شده اند، می توانند برای یک بار و با رعایت شرط سنی زیر شصت و پنج سال با بازگشت به خدمت، حسب مورد سی یا سی و پنج سال خدمت خود را تکمیل کنند و سپس با لحاظ عین سوابق اسارت به بازنشستگی نائل آیند.

بند خ ماده ۸۷ - کلیه فرزندان و همسران شهدای شاغل در دستگاههای موضوع ماده (۲) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران می توانند حداکثر هشت سال سنوات ارفاقی و با دریافت حقوق و مزایایی کامل بازنشسته شوند

ماده ۲۶ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و بند د ماده ۸۷ قانون برنامه ششم و تبصره های ذیل آن -

ماده (۲۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران به شرح زیر در طول اجرای قانون برنامه اصلاح و دو تبصره به آن الحاق می شود. عبارت ((جانبازان دارای محدودیت جسمی حرکتی)) بعد از عبارت ((جانبازان اعصاب و روان و شیمیایی)) اضافه می شود.

تبصره ۱ - والدین ، همسران و فرزندان شهدا که دارای بیماری های خاص و یا صعب العلاج یا محدودیت جسمی حرکتی می باشند پس از تایید کمیسیون پزشکی بنیاد ، مشمول این ماده می شوند

تبصره ۲- جانبازان گروه بیست و پنج درصد (۲۵٪) تا چهل و نه درصد (۴۹٪) ضریب کار (k) بهره مندی حق پرستاری آنان به میزان درصد جانبازی می باشد.

بند « ذ » ماده ۸۷- ماده (۲۱) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران به شرح زیر اصلاح می شود

عبارت « اعم از رسمی ، پیمانی ، قراردادی ، شرکتی » بعد از عبارت « تامین نیروهای مورد نیاز خود را » اضافه می شود
تبصره « ۲ » بند ذ ماده ۸۷- والدین ، همسران و فرزندان شهدا و جانبازان و آزادگان و رزمندگان با حداقل شش ماه حضور در جبهه ، شاغل در کلیه دستگاههای مشمول ماده (۲) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و موسسات تابعه آنها و شرکتیهای عمومی ، دولتی ، در صورت تنزل از پست سازمانی بالاتر ، مشروط به عدم محکومیت آنها بر اساس آراء مراجع قضائی یا اداری به تنزل پست ، از کلیه حقوق و مزایای همان پست سازمانی یا پست همپراز شغل و پست قبلی برخوردار می شوند.

بند « ر » ماده ۸۷- ایثارگرانی که به موجب قوانین و مقررات مربوط از امتیاز یک مقطع تحصیلی بالاتر بهره مند می باشند با داشتن مدرک کارشناسی ، مشمول بند (الف) ماده (۱۰۳) قانون مدیریت خدمات کشوری بوده و می توانند تا سی و پنج سال خدمت کنند.

بند « ز » ماده ۸۷- آزادگانی که به دلیل استفاده از دو برابر شدن سابقه اسارت زودتر از خدمت سی سال بازنشسته شده اند می توانند برای یک بار و با رعایت شرط سنی زیر شصت و پنج سال با بازگشت به خدمت خود را تکمیل کنند و سپس با لحاظ عین سوابق اسارت به بازنشستگی نائل آیند.

بند « ژ » ماده ۸۷- مسئولیت رسیدگی و ارائه خدمات مطابق قوانین و مقررات به کلیه جانبازان ، آزادگان و خانواده معظم شهدا که در بنیاد دارای پرونده ایثارگری می باشند به عهده بنیاد بوده و مسئول رسیدگی و ارائه خدمات رزمندگان هشت سال دفاع مقدس با معرفی و تائید واحد یا مرکز امور ایثارگران نیروهای مسلح با سازمان تامین اجتماعی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (ساتا) می باشد.

بند « الف » ماده ۸۸- دولت موظف است کلیه مطالبات معوق خانواده های معظم شهدا و ایثارگران (جانبازان و آزادگان) اعم از پاداش پایان خدمت و وجوه مربوط به ذخیره مرخصی استفاده نشده و کلیه مطالبات قانونی آنان را به طور کامل حداکثر در دو سال اول اجرای قانون برنامه مطابق بودجه سنواتی تامین و توسط بنیاد پرداخت نماید به نحوی که در پایان سال دوم اجرای قانون برنامه هیچگونه مطالبات معوقی در حوزه ایثارگران و خانواده شهدا باقی نمانده باشد

بند « ب » تبصره الف ماده ۸۸- دولت موظف است اعتبار لازم را به منظور تامین حداقل معیشت گروههای عنوان شده ذیل که فاقد شغل یا در آمد باشند را پیش بینی و حداقل حقوق کارکنان دولت را به آنان جهت پرداخت در بودجه های سنواتی درج و در اختیار دستگاههای مربوطه قرار دهد.

جزء ۱ بند ب تبصره الف ماده ۸۸ - جانبازان با هر میزان درصد از کار افتادگی و آزادگان با حداقل سه ماه اسارت

جزء ۲ بند ب تبصره الف ماده ۸۸ - رزمندگان با حداقل شش ماه حضور در جبهه و چریک های جنگ های نامنظم (گم جن

)

جزء ۳ بند ب تبصره الف ماده ۸۸ - افراد تحت تکفل قانونی جانبازان متوفی ، آزادگان متوفی ، رزمندگان متوفی (با حداقل

شش ماه حضور در جبهه)

تبصره جزء ۳ بند ب تبصره الف ماده ۸۸ - تشخیص افراد تحت تکفل قانونی جانبازان و آزادگان متوفی و ارائه خدمات به آنان

به عهده بنیاد و تشخیص افراد تحت تکفل قانونی رزمندگان متوفی به عهده واحد ایثارگران نیروهای مسلح و ارائه خدمات به آنان به عهده سازمان اجتماعی نیروهای مسلح (ساتا) می باشد.

جزء ۴ بند « ب » ماده ۸۸ - نامادری شهید و خواهران مجرد شهدا که تحت تکفل والدین شهدا بوده اند (پس از فوت والدین

جزء « ۵ » تبصره « ب » ماده ۸۸ - برادر و خواهر شهید دارای معلولیت جسمی ، حرکتی ، ذهنی ، محجور ، دارای بیماری های

خاص و یا صعب العلاج پس از تایید کمیسیون پزشکی بنیاد

جزء « ۴ » بند (ب) ماده ۸۸ - نامادری شهید و خواهران مجرد شهدا که تحت تکفل والدین شهدا بوده اند (پس از فوت

والدین

جزء « ۵ » تبصره « ب » ماده ۸۸ - برادر و خواهر شهید دارای معلولیت جسمی ، حرکتی ، ذهنی ، محجور ، دارای بیماری های

خاص و یا صعب العلاج پس از تایید کمیسیون پزشکی بنیاد

جزء « ۶ » بند « ب » ماده ۸۸ - همسران مطلقه شهدا که فرزند یا فرزندان شهید را حداقل پانزده سال بعد از شهادت شهید

نگهداری نموده اند با تأیید بنیاد (ماهانه معادل دو سوم حقوق کارکنان دولت)

بند « پ » ماده ۸۸ - در ماده ۵۱ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران پس از عبارت « آزادگان » عبارت « همسران و

فرزندان شهدا » اضافه می گردد.

بند « ت » ماده ۸۸ - سازمان و بنیاد مکلفند نسبت به تامین و پرداخت صد درصد (۱۰۰٪) سرانه بیمه عمر و حوادث جانبازان

و آزادگان ، والدین همسر و فرزندان شهدا فاقد پوشش بیمه عمر و حوادث ، وفق بودجه سنواتی اقدام نمایند

بند « ت » ماده ۸۸ - سازمان و بنیاد مکلفند نسبت به تامین و پرداخت صد درصد (۱۰۰٪) سرانه بیمه عمر و حوادث جانبازان

و آزادگان ، والدین همسر و فرزندان شهدا فاقد پوشش بیمه عمر و حوادث ، وفق بودجه سنواتی اقدام نمایند. حکم بند (ت)

ماده (۸۸) بر مواد (۱۳) ، (۵۳) و (۵۹) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در طول اجرای قانون برنامه حاکم است .

ث- دولت مکلف است طبق بودجه سنواتی به منظور حمایت و تجلیل از رشادت های رزمندگان هشت سال دفاع مقدس که

حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه دارند و جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) جانبازی و آزادگان با کمتر از شش ماه

سابقه اسارت و همسران و فرزندان آنان تسهیلات رفاهی ، معیشتی ، بهداشتی ، درمانی و فرهنگی به شرح زیر ارائه نمایند:

جزء « ۱ » بند ث ماده ۸۸- تأمین و پرداخت یا معافیت حداقل ۳۰٪ هزینه شهریه تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی ، دوره های شبانه دانشگاههای دولتی ، دانشگاه پیام نور و سایر دانشگاههای مورد تایید وزارتخانه های علوم ، تحقیقات و فناوری و بهداشت درمان و آموزش پزشکی وفق بودجه سنواتی

جزء « ۲ » بند ث ماده ۸۸- بهره مندی رایگان از خدمات مراکز فرهنگی عمومی و ناوگان حمل و نقل شهری

جزء « ۳ » بند ث ماده ۸۸- معافیت از پرداخت ۳۰٪ هزینه از طریق هر یک از شرکتهای دولتی و خصوصی هواپیمایی ، ریلی و دریایی در سفرهای داخلی و عتبات عالیات برای یکبار در سال

جزء « ۴ » بند ث ماده ۸۸- شهرداریها و دهیاریها و سازمانهای اوقاف و امور خیریه مکلفند به منظور ارج نهادن به والدین ، همسران و فرزندان آنها ، جانبازان و همسران و فرزندان جانبازان ۲۵٪ و بالاتر و رزمندگان با سابقه ۶ ماه در جبهه و بالاتر را با رعایت مفاد وقفنامه در امام زادگانی که دفن اموات در آنها مجاز می باشد و آرامستانها بدون اخذ هزینه اقدام نمایند

جزء « ۵ » ث ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه

بهره مندی از انشعاب رایگان آب ، فاضلاب ، برق و گاز برای یک بار در یک واحد مسکونی

جزء « ۶ » ث ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه- بهره مندی از امتیازات یک مقطع تحصیلی بالاتر مطابق قوانین مربوطه ، برای رزمندگان با حداقل ۶ ماه حضور داوطلبانه در دفاع مقدس در حقوق و مزایای اجتماعی

جزء « ج » ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه - در بند ((الف)) ماده ۲۱ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران پس از عبارت ، جانبازان ، آزادگان و فرزندان شاهد عبارت فرزندان جانبازان ، فرزندان آزادگان ، فرزندان رزمندگان با حداقل ۶ ماه حضور در جبهه اضافه می شود .

بند « چ » ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه- متن زیر به عنوان ماده (۵۹) مکرر به قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران الحاق می شود .

« قوه قضاییه ، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور کانون وکلای دادگستری ، کانون کارشناسان رسمی، مرکز وکلای و کارشناسان قوه قضاییه مکلفند سی درصد ۳۰٪ از سهمیه صدور دفاتر خدمات قضایی و الکترونیک، سر دفتری، صدور پروانه وکالت، مجوز کارشناسان رسمی دادگستری را به فرزندان و همسران شهدا جانبازان ۱۰٪ ، آزادگان با داشتن ۳ ماه سابقه اسارت و رزمندگان با داشتن ۶ ماه حضور در جبهه و همسر و فرزندان جانبازان ۲۵٪ بالاتر و فرزندان رزمندگان دارای حداقل ۱۲ ماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه بدون رعایت شرط سنی در صورت واجد شرایط بودن اختصاص دهند.»

حکم بند (چ) ماده (۸۸) بر مواد (۱۳) ، (۵۳) و (۵۹) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در طول اجرای قانون برنامه حاکم است .

بند « ح » ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه- در صورتی که دریافتی ایثارگران و فرزندان شهدا و رزمندگان با حداقل ۱۲ ماه سابقه حضور در جبهه مشمول صندوق تامین اجتماعی و صندوق بازنشستگی در هر صندوق به طور مستقل انجام می گردد و با تحقق بازنشستگی این افراد در دو صندوق از مستمری بازنشستگی آن صندوق بهره مند می گردد، کمک دولت فقط به یک صندوق خواهد بود.

بند « خ » ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه- ایثارگران و فرزندان شهدا و آزادگان و جانبازان و رزمندگان با حداقل ۱۲ ماه حضور در جبهه ها برای یک بار از پرداخت مابه التفاوت برای ۱۵ سال سنوات بیمه‌ای ناشی از تغییر صندوق بیمه و بازنشستگی معافند این مبلغ به عنوان مطالبه صندوق منتقل الیه از دولت منظور و در قالب بودجه سنواتی پرداخت و تسویه می شود

بند «د» ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه— متن زیر به عنوان بند (۷) به انتهای ماده (۴۵) قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳/۷/۲۹ الحاق می شود :

ماده ۷ - در صورت اذن فرماندهی کل قوا

فرزندان رزمندگان با سابقه حضور در جبهه به ازای هر ماه حضور یک ماه کسر خدمت از نظام وظیفه ، فرزندان آزادگان به ازای هر ماه اسارت یک ماه کسر خدمت از نظام وظیفه .

تبصره— بهره مندی فرزندان جانبازان بر اساس درصد جانبازی صادره از کمیسیون عالی پزشکی نیروهای مسلح یا بنیاد اقدام می گردد و در خصوص آموزش خدمت نظام وظیفه بر اساس مقررات ستاد کل نیروهای مسلح عمل می گردد.

بند «ذ» ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه - به ماده (۵۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران عبارت رزمندگان با حداقل دوازده ماه حضور در جبهه اضافه می گردد

بند «ر» ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه - به ماده « ۳۷ » قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران پس از عبارت « فرزندان شهدا و رزمندگان با حداقل بیست و چهار ماه حضور در جبهه » اضافه می شود.

بند «ز» ماده ۸۸ قانون برنامه ششم توسعه - فرزندان شهدا از کلیه امتیازات و مزایای مقرر در قوانین و مقررات مختلف برای شخص جانباز پنجاه درصد (۵۰٪) بالاتر به استثنای تسهیلات خودرو ، حق پرستاری ، کاهش ساعت کاری و حالت اشتغال برخوردارند امتیازات ناشی از این بند شامل وابستگان شهید نمی شود.

بند «ژ» ماده ۸۸ قانون برنامه ششم - عبارت ذیل به ماده (۶۰) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران اضافه می شود:

بعد از عبارت « جانبازان و آزادگان » عبارت « همسران و فرزندان شهدا » اضافه می شود .

بند «الف» ماده ۸۹ قانون برنامه ششم - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در طول اجرای قانون برنامه ، سالانه نسبت به ارائه تسهیلات مسکن فقط یک بار با سود حداکثر چهار درصد (۴٪) به تعداد پنجاه هزار نفر به رزمندگان دارای حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه و آزادگان با حداقل سه ماه اسارت که فاقد مسکن ملکی می باشند و تا کنون مسکن ، زمین یا تسهیلات مسکن دریافت ننموده اند از طریق بانک های عامل اقدام نماید . مابه التفاوت سود مذکور تا سقف نرخ مصوب شورای پول و اعتبار مطابق بودجه سنواتی توسط دولت تامین و به بانکهای عامل پرداخت می شود . (تعیین اولویت و نحوه معرفی افراد واجد شرایط به موجب دستور عمل ستاد کل نیروهای مسلح خواهد بود) .

ب- تبصره ذیل به ماده (۳ مکرر) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران الحاق می شود .

تبصره - ایثارگران در پرداخت هزینه های حق الثبت و حقوق دولتی مربوط به خرید و فروش ، ترهین اسناد مالکیت تسهیلات وام خرید یا ساخت مسکن از هفتاد درصد (۷۰٪) معافیت برخوردار می باشند

بند «پ» ماده ۸۹ قانون برنامه ششم - دولت (بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) موظف است همه ساله حداقل ده درصد (۱۰٪) منابع قرض الحسنه تمامی بانکها و مؤسسات پولی و اعتباری دولتی را در چارچوب بودجه سنواتی جهت اشتغال ایثارگران از طریق صندوق اشتغال و کارآفرینی ایثارگران اختصاص دهد .

بند «ت» ماده ۸۹ قانون برنامه ششم - دولت موظف است در اجرای مواد (۳) و (۳ مکرر) فصل دوم قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و اصلاحات بعدی آن حداکثر تا پایان خرداد ماه هر سال شرایط پرداخت تسهیلات مسکن ارزان قیمت به ایثارگران را مطابق بودجه سنواتی ابلاغ نماید.

ث- ماده واحده اصلاح ماده «۸» قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۸ به شرح ذیل اصلاح می گردد :

بعد از عبارت « از طریق مزایده عمومی » عبارت « با اولویت ایثارگران و فرزندان شهدا » اضافه می گردد.

ماده ۹۰ قانون برنامه ششم توسعه -

بند الف - الحاقات زیر در ماده (۷۰) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و اصلاحیه بعدی آن و در ماده (۴۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به شرح زیر صورت می گیرد. سهمیه ورود با پنج درصد (۵٪) سهمیه اختصاصی برای جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه به سی درصد (۳۰٪) افزایش یابد.

تبصره - در صورتی که سهمیه بیست و پنج درصد (۲۵٪) ایثارگران (مشمولین ماده (۷۰) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران و اصلاحیه بعدی آن) تکمیل نگردد و پنج درصد (۵٪) سهمیه اختصاصی جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) فرزندان و همسران رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه، پاسخگوی متقاضیان واجدالشرايط نباشد دولت مکلف است مانده ظرفیت خالی بیست و پنج درصد (۲۵٪) ایثارگران را مازاد بر پنج درصد (۵٪) مذکور به جانبازان زیر بیست و پنج درصد (۲۵٪) و همسران رزمندگان با حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه که شرایط لازم را داشته باشند اختصاص دهد

بند ب ماده ۹۰ قانون برنامه ششم توسعه - هزینه شهریه مشمولان ماده (۶۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در دانشگاههای پردیس بین الملل، دانشگاههای دولتی یا غیردولتی حداکثر در سقف شهریه های دانشگاه آزاد اسلامی داخل کشور پرداخت می شود.

بند «پ» ماده ۹۰ قانون برنامه ششم توسعه - کلیه دانشگاهها و موسسات آموزشی و پژوهشی و مراکز علمی که از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اخذ مجوز نموده اند و دانشگاه آزاد اسلامی مکلفند حداقل بیست درصد (۲۰٪) اعضای هیات علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل فرزندان و همسران شهدا، جانبازان بیست و پنج درصد (۱۵٪) و بالاتر، آزادگان و همسران و فرزندان آنان، همسران و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر رزمندگان با حداقل شش ماه حضور در جبهه که دارای مدرک علمی دکتری مورد تایید وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشند و شرایط علمی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی را داشته باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاهها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیر هیات علمی، چنانچه شرایط علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی پژوهشی و اجرائی مرتبط و تاثیر آن در پایه و مرتبه علمی و بارعایت صلاحیت های اخلاقی استخدام کنند.

احکام و امتیازات این بند شامل اعضاء هیات علمی فعلی دارای سوابق ایثارگری فوق نیز می شود.

مسئولیت اجرای احکام این ماده به طور مستقیم بر عهده وزیر و رئیس دستگاههای مذکور است در اجرای این حکم مقامات یاد شده مکلف به اتخاذ تصمیم می باشند

تبصره ۱- مشمولان این بند با سی و پنج سال خدمت و حداقل شصت و پنج سال سن بازنشسته می شوند.

تبصره ۲- در صورت تمایل فرد به بازنشستگی پس از اتمام سی سال خدمت و یا حداکثر شصت سال سن می تواند در خواست بازنشستگی نماید.

حکم بند «پ» ماده (۹۰) این قانون در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه بر بند ((الف)) ماده (۷۱) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۲ و اصلاحات بعدی و برحکم ماده واحده قانون اصلاح حداکثر سن داوطلبان استخدام مصوب ۱۳۷۱/۲/۲۲ حاکم است.

شرایط جامعه ایثارگران موضوع بند (پ) ماده (۲) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور به شرایط جامعه ایثارگران موضوع بند (پ) ماده (۹۰) قانون برنامه اصلاح می شود.

ماده ۹۱- محکومیت مؤثر کیفری در جرائم امنیتی موضوع فصل اول کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ موجب محرومیت از امتیازهای مقرر در این بخش می شود .